

בְּכֹל מִצְוֹת צְדָקָה – לְתַתּ בְּעִבּוּר הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר,
 שְׁהַבְנִים וְהַבְּנוֹת לּוֹמְדִים שָׁם, אַחַר הַצְּדָקָה בְּבֵית, שְׂדוּאָגִים בְּעִבּוּר
 הָאֵכֶל לָאִשָּׁה וְלִילָדִים, בָּאָה הַצְּדָקָה בְּעִבּוּר חֲנוּךְ יִלְדָיו, וְזֶה קֶדֶם
 לְכָל הַצְּדָקוֹת. עַד כְּדֵי כֶּף, שָׁאֵם הָאִשָּׁה רְאֵתָה שְׂבָנָה חֲלָשׁ בְּלִמּוּדִים,
 וְהִלְכָה וְשִׁכְרָה מְלַמֵּד בְּעִבּוּרוֹ, אֵינן הַבַּעַל רִשְׁאֵי לְהַפְרִיעַ וְלֹא לְתַת
 אֶת הַכֶּסֶף, אֲדַרְבֵּה! זֶה מִצְוָה גְּדוּלָה מְאֹד, שְׁהַבְנִים וְהַבְּנוֹת יִקְבְּלוּ
 חֲנוּךְ טוֹב וּמְצֻלָּח, חֲנוּךְ תּוֹרָנִי, חֲנוּךְ שֶׁל מְדוּת טוֹבוֹת, שֶׁל רַחֲמָנוּת
 וְדַרְךְ אֶרֶץ, כִּי סוּף כָּל סוּף הַיְלָדִים אֵלּוּ הָעֵינִים שְׁלָכֶם, וּמָה לֹא יִתֵּן
 הָאֵדָם, הָעֶקֶר שְׁתַּהַיֵּינָה לוֹ עֵינִים בְּרִיאוֹת.

(אשר בנחל חלק קטז, מכתב כז שיב)

סיפורים ושיחות
 מכ"ק מוהרא"ש זצוק"ל

פרשת בהעלותך

הדפס בסיוע:
 עמותת ישמח צדיק
 אדם ואלהים

ואהבת לרעך כמוך

מי כמו הצדיק מבקש להחזיק בשלום עם כלל ישראל ואפילו עם מתנגדיו. "את אחי אנכי מבקש!". חלום קצר של הצדיק, לימוד עמוק בשביל כולנו.

לאחר סעודת הבוקר של השבת הלך מוהרא"ש הקדוש לישון את שנתו. והנה בחלומו הגיע אליו אחד מחסידי ברסלב עם חומש פתוח ומראה לו את הפסוק: "ואהבת לרעך כמוך". לאחר מכן אמר האיש: "רבנו ז"ל אומר שהאהבה לחבר צריכה להיות עם אמת בשביל רצון ה' יתברך, וזה מרומז בסופי התיבות של "ואהבת לרעך כמוך"...".

ויקץ והנה חלום.

מוהרא"ש הקדוש החל להעמיק בדבר והתפלא מאד. סוף סוף אותו אדם שהופיע בחלומו היה מהחולקים עליו. מאותם שקמו נגדו על שהדפיס והפיץ את ספרי רבנו ז"ל בזול גדול ובמסירות נפש עצומה.

”אני משתדל ומבקש תמיד מה’ יתברך שאזכה לאהוב ולדון את האדם הזה לכף זכות” הרהר הצדיק לעצמו, ”ועכשיו דוקא הוא אומר לי את הדברים האלו בשם רבנו ז”ל – שהאהבה לזולת צריכה להיות עם אמת, למען שמו יתברך...”

וזה מרומז בסופי תיבות של ואהב'ת לרע'ך כמו'ך...”.

מוהרא”ש הקדוש החל לחשוב עד שנכנס בדעתו כי הסופי תיבות עולה ’מת’. וצריכים לצרף אות א’ – א’לופו של עולם, ואז נעשה א’מ’ת’.

ללמד שהאהבה לחברו צריכה להיות באמת למען שמו יתברך ולא בעבור מטרה או רווח כלשהו. ואם אינה למען שמו יתברך, ונחסר הא’ – אלוֹפו של עולם, אז נשאר מ’ת’.

וכשמוהרא”ש הקדוש סיפר את הסיפור הזה, לבסוף סיים : ”ונתעוררתי מזה מאד מאד !”.

כָּל הוֹרָה מְחַיֵּב לְשַׁלֵּם אֶת הַשְּׂכָר
לְמוֹד, וְלֹא בְּחִנָּם שְׂצַדִּיקִים אָמְרוּ
שֶׁהוֹרִים שֶׁלֹּא מִשְׁלָמִים שְׂכָר לְמוֹד
יְהִיוּ מִבְּטָחִים שֶׁיִּלְדִּיָּהֶם יֵצְאוּ לְתַרְבוֹת
רְעָה רַחֲמָנָא לִיְצַלָן מִקֶּדֶם אוֹ אַחֵר כֶּךָ.

(אשר בנחל יום שלישי לִסְדֵר מְסַעֵי כ"ד תמוז ה'תשע"ד)

הורה יקר !

לא לחינם שהדיבור הנ"ל שאמר מוהרא"ש זי"ע
בעניין החובה הקדושה לשלם שכר לימוד מופיעה
שוב ושוב בחוברות האחרונות.

אנא ! בדוק את עצמך האם אין לך חוב לתלמוד

תורה.

אף אחד לא מעוניין שילדיו יצאו לתרבות רעה חס
ושלום.

RABBI E. S. SCHIK
1129 - 42nd STREET
BROOKLYN, N. Y. 11219

Tel. (718) 436-5062
Fax. (718) 871-8566

אליעזר שלמה שיק
ר"מ "היכל הקודש"
"חסדי ברסלב"
ע"ש הצה"ק אדמו"ר מוהר"ן מברסלב ז"ע
בארץ ובת"ל

בעזה"י יום ה' לסדר האזינו ה' תשרי ה'תשס"ד

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אליהו מאיה נ"י

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מאד נהנה שאתה רושם את השיחות וכו', כי יבוא יום ויצטרכו את כל שיחה ושיחה.

RABBI E. S. SCHIK
1129 - 42nd STREET
BROOKLYN, N. Y. 11219

Tel. (718) 436-5062
Fax. (718) 871-8566

אליעזר שלמה שיק
ר"מ "היכל הקודש"
"חסדי ברסלב"
ע"ש הצה"ק אדמו"ר מוהר"ן מברסלב ז"ע
בארץ ובת"ל

בעזה"י יום ה' לסדר חקת בלק י' תמוז ה'תשס"ג

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אליהו מאיה נ"י

לנכון קבלתי את מכתבך, ואני מקווה להקדוש ברוך הוא שיתרחב לך בפרנסה, ולא יחסר לך שום דבר, רק תראה להחזיק מעמד ואז תראה את הניסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא. אני מאד מאד מבקש אותך, שתמשיך בכתיבת סיפורים, כי יבוא היום שיצטרכו את כל הסיפורים, כי אני בעצמי לא יודע כמה זמן אני ישאר בזה העולם, ויהיה זמן שמאד יתפלאו וכו', וירצו לשמוע כל סיפור וכל שיחה וכו'.

נא ונא, ראה לעשות לעצמך קביעות להתבודד בכל יום אליו יתברך, ואז תראה את הניסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

הקדוש ברוך הוא, השומע תפילות ישראל, ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

RABBI E. S. SCHIK
1129 - 42nd STREET
BROOKLYN, N. Y. 11219

Tel. (718) 436-5062
Fax. (718) 871-8566

אליעזר שלמה שיק
ר"מ "היכל הקודש"
"חסדי ברסלב"
ע"ש הצה"ק אדמו"ר מוהר"ן מברסלב ז"ע
בארץ ובת"ל

בעזה"י יום ג' לסדר וישלח י"ב כסלו ה'תשס"ב

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אליהו מאיה נ"י

לנכון קבלתי את מכתבך.

בדרך כלל כשאחד מחדש איזה חידוש וזה רק מן הדק ומפחד פן יהרסו לעלות אל ה' וכו', אז אומרים השם הטוב יכפר וזה רגיל בהרבה ספרים, כי יכול להיות שלא השינו את המכוון ולכן אומרים לשון כזה השם הטוב יכפר.

בענין השיחות וכו', בודאי יגיע היום שכל שיחה יהיה יקר מאד מאד ויצטערו שלא כתבו מספיק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

שיחות קודש מכ"ק אדמו"ר מוהרא"ש זי"ע

שע"ב) אחד מאנשיו סבל מכל מיני צרות ויסורים ופנה אליו שיחזקו. ענה ואמר לו מוהרא"ש נ"י "דע לך שגם עלי עדיין עוברים כל מיני צרות ויסורין..." והחל להאריך בזה וסיפר לו אחד מיני אלף ממה שעבר עליו וכו' וכו' כידוע מזה קצת וכמבואר במקומות אחרים ולבסוף סיים "אך זו החבילה שלי ואיני מחליף אותה עם אף אחד. את כל אחד הקב"ה מנסה בנסיונות אחרים וכל אחד יש לו את החבילה שלו. ואני, תהלה לאל, מקבל את הכל באהבה ושמח עם החבילה שלי ואיני מחליפה". וכך חיזקו עד שההוא הבין שבאמת אין לו צרות כלל.

שע"ג) מוהרא"ש נ"י אמר ששאלו את רבנו ז"ל מפני מה הבעל שם טוב הק' זי"ע החשיב מאד את בתו אדל (שהיתה סבתו של רבנו ז"ל). והשיב משום שהיא תמיד הלכה עם רצונות איך עושים לה' יתברך נחת רוח. וסיים מוהרא"ש נ"י : ואני תמיד הולך עם רצונות איך ובאיזו דרך אוכל להכניס בעוד יהודי שירצה לעשות נחת רוח לה' יתברך.

וזה ידוע שכשזוכים לדבר ממוהרא"ש נ"י אזי מתמלאים בגעגועים אחריו כי הנעימות הנפלאה שיש בדבריו הקדושים מושכים את הלב, וזה מבורר מאד למי שזכה לעסוק בדבריו הקדושים. על כן ראוי לכל מי שטעם כי טובה סחורתו של מוהרא"ש נ"י שילך עם מחשבות איך להכניס בעוד אנשים געגועים אחריו וזה על ידי שידבר עם עוד אנשים משיחותיו ותורותיו וכו' וכשיעלה בידו לקרב ולעורר עוד כמה אנשים לזה, היא טובה גדולה מאד בעבורם ואשריו שזכות הרבים תלויה בו.

שע"ד) אמר שמקוה הוא ראשי תיבות ו'אותנו ק'ידשת מ'כל ה'עמים. כי על ידי מקוה משיך על עצמו קדושה גדולה ונשמר מטומאת העמים.

שע"ה) בעניין אמירת ח"י פרקים משניות, אמר מוהרא"ש נ"י שאם ארע שבאיזה יום לא עלה בידו לומר ח"י פרקים כהרגלו מחמת איזו סיבה (וכגון שאמר רק פרק או שני פרקים וכו'). אזי למחרת כשמשיך, אין לו לחזור שוב על מעט הפרקים שאמר אתמול בכדי לצרפם כחלק מח"י הפרקים שרוצה לומר היום. אלא שימשיך מהיכן שעצר אתמול לאחר שאמר את הפרק או שני הפרקים וכו'. כי יש טועים בזה שחושבים שאמירת ח"י פרקים תלוי בראש חודש וההכרח לסיים בכל ראש חודש וכו'. כי בודאי ההכרח מפעם לפעם לבטל או לגרוע כפי מה שעובר על כל אחד. אך כשזוכה לומר ח"י פרקים אין למעלה מזה, ואם באיזה יום לא עלה בידו כי אם מעט פרקים, אזי למחרת ימשיך מהיכן שעצר אתמול ואמירת ח"י פרקים משניות אינה תלויה בראש חודש (עייין אשר בנחל חלק מ"א, מכתב ו' תתכד).

שע"ו) בעניין פדיונות וכו', אמר שאדם הנותן למישהו כסף בעבור פדיון הוא סימן שמאמין בו. ובשביל שלא להיכשל באיסור גנבה, אזי יש למקבל לומר את המאמר בלקוטי מוהר"ן המדבר מפדיונות (בחלק א' סי' רט"ו) והתפלה שעליה (לקוטי תפלות ח"א תפלה קד) וכן את התורה בלקוטי מוהר"ן (ח"א סי' קפ) והתפלה שעליה (תפלה קכ"ג). ואם אפשר בעת חצות הוא טוב יותר. ור' נתן ז"ל כותב שם בתפלה קכ"ג הנ"ל: "מי שמביאין לו מעות על פדיון יאמר תפלה זאת: יהי רצון מלפניך שיומתקו הדינין והגבורות הקשות מעל (פלוני בן פלוני) על ידי פלא עליון שהוא חסדים גדולים ורחמים גמורים ופשוטים שאין בו תערובת דין כלל, מלך גואל ומושיע, פודה ומציל ומפרנס ועונה ומרחם בכל עת צרה וצוקה, רחם על החולה (פלוני בן פלוני) ופדהו מהרה מכל הצרות ומכל מיני חולאים ויסוריין ומכאובים ומיחושים, ותמתיק ותבטל כל הדינים מעליו בזכות המעות שנתן לידי על פדיון. רחם עלינו ויהיה

נחשב המעות שנתן לידי כאילו הגיע המעות לידי הצדיקים הקדושים שיודעים לעשות פדיון, ולהמתיק ולבטל הדינים על ידי שלוקחים בידם המעות שבו אחיזת הדינים. כי אני מוסר ידי וכל כונת לבי ודעתי עליהם. ויהיה עשיתי כעשיתם וידי כידם ופי כפיהם" וכו', עיי"ש. הרי בפירוש שמותר לקבל מעות על פדיון על דעת וכוונת הצדיקים שיודעים לעשות פדיון ולכן יש לומר את התורות והתפלות הנ"ל.

שע"ז) בשנת תשס"ג נתגלה על אחד שהיה בינינו כמה שנים בקהילה שהיה מסומם ומסר כמה אנשים למשטרה וכו'. והיה אז רעש גדול כשנתגלה אך ההוא לא התבייש להמשיך ולהגיע לבית הכנסת והיו הרבה שפחדו להעיר לו וכו'. עד שביליל שבת קודם תפלת ערבית עמדה אשה אחת בפתח בית הכנסת והחלה לצעוק לעברו והקימה רעש. וההוא קם וצעק בחזרה והוה מה דהוה.

ובעת ההיא שהה בקהילתנו רב אחד מומחה גדול למקואות מארה"ב שמוהרא"ש נ"י אמר עליו שבעניין הזה הוא חד בדרא. והוא החזיק שהאשה צדקה במה שעשתה ואמר שכך ראוי – שאם הגברים לא מגרשים אדם כזה מבית הכנסת אז טוב מאד שהנשים יעשו זאת. אך אחר כך כשנתודע כל הסיפור הזה למוהרא"ש נ"י אמר שאין זו דרכנו וסיפר על עצמו שהוא גדל וחונך אחרת – לאשה אין מה לחפש בבית הכנסת של גברים ובטח שלא לצעוק שם.

כמה חודשים לאחר מכן (בכסליו תשס"ד) נסע הסמ"ך-מ"ם ימ"ש לארה"ב והפיץ שמועה שנפגש עם מוהרא"ש נ"י והוא מחפש ומבקש שלום כידוע דרכו הרעה. אך מוהרא"ש נ"י לא רצה לראותו כלל וכלל והרשע הנ"ל פנה למומחה למקואות והחל לספר עימו מכל מיני עניינים עד שהטיל בו זוהמה. ומהרגע ההוא נהפך לגמרי עד שנעשה רודף והחולק הכי גדול ותוך כמה ימים כבר התפאר שהוא עוד יפורר את הקהילה (עפרא לפומיה) והחל לקלל את מוהרא"ש נ"י עד שביום כ"א

בכסליו העז פנים מאד ואמר למוהרא"ש נ"י שמחר הוא יטוס לארץ ישראל ויראה לו מה שהוא כבר מסוגל לעשות.

ואמר על זה מוהרא"ש נ"י שהוא פלא איך אדם שקיבלנו אותו בכבוד הכי גדול ושילמנו כעשרים אלף דולר עבור ההוצאות שביקש (כי במשך כל שהותו ביבנאל עבור בניית המקוה, הקהילה שילמה עליו די מחסורו), ברגע אחד יתהפך לחולק כזה. כפי הנראה שכח הבחירה גדול מאד וצריך הרבה רחמים בשביל להישאר חזק באמונתו.

וכשדיברתי עם מוהרא"ש נ"י בירכתי : "הקב"ה יעזור שיהיה לכם כח להמשיך" אך מוהרא"ש נ"י תמה על זה ושאל : "כח? לא צריך כח. צריך מח". ושוב אמרתי שאם כך אזי אני מברך אתכם שיהיה לכם מח וכל מה שצריך בשביל להמשיך. ושאל מוהרא"ש נ"י "אתה כל כך בטוח שאמשיך... מאין לך?" והשבתי שאני בטוח בזה ובודאי שעוד ימשיך. אך הוא נ"י ענה ואמר "אין לי כבר כח לכל המחלוקת הזו" ותוך כדי דיבור אמר "נו, הקב"ה יעזור שנמשיך לדרוש ונמשיך לדבר".

ומי שיש לו קצת ישוב הדעת ישכיל ויבין עד היכן יכול הבעל דבר להטעות את האדם. כי הנה אותו רב מומחה למקואות ראה בעצמו וסיפר כמה פעמים אותות ומופתים שראה אצל מוהרא"ש נ"י ואיך שאנשים שכבר היו על סף ייאוש החיו את עצמם רק בזכות ספריו הקדושים. ולפתע ישכח הכל ויתהפך לשונא הכי גדול ויצא ברציחה כזו עד שיגרום צער כזה לצדיק האמת יסוד העולם. וכבר אמר רבנו ז"ל (לקו"מ ח"ב סי' ב') שכשהצדיק בצער ובצרה כמה וכמה נשמות שבעולם הזה ובעולם הבא מקוננין ומתאבלין על צערו, וגם השכינה מקוננת. ואנו אין לנו אלא להמשיך ביתר שאת וביתר עוז לדבר דיבורי אמונה ומשבחו של הצדיק הזה וכמו שאמר לי אז מוהרא"ש נ"י כששאלתי אותו מה אפשר לעשות בשביל לעזור, והשיב "רק לדבר עם

אנ"ש ולספר להם סיפורי הפצה וסיפורי מופתים ולהמשיך ולהתחזק".
הקב"ה יעזור ונזכה להתגלות האמת בעולם ובמפלת הרשעים.

שע"ח) פעם דיברתי איתו נ"י אחר דרשה ואמרתי שהדרשה היתה נפלאה מאד. ושאל מה היה כל כך נפלא בדרשה והשבתי שהדיבורים ששומעים ממנו לא שומעים בשום מקום. ושוב שאל "מה כל כך יפה בדיבורים שלי?". והשבתי "אתם שולחים אותנו תיכף לקב"ה ומדברים מהתכלית וכו'". ושוב היקשה "מדוע אתה אומר כך? הלא יש עוד רבנים". ועניתי שכבר שמענו מהרבנים וכו' וסיפרתי שאחד השמיע דרשה בטייפ של מפורסם גדול בברסלב ואותו מפורסם אמר שצריך ללמוד שמונה עשרה שעות גמרא בכל יום אחרת הוא מוציא שם רע על ברסלב. רק מי שהוא אברך עם ארבע עשרה ילדים, הוא מתיר לו ללמוד "רק" שש עשרה שעות גמרא. ומוהרא"ש נ"י שאל: "אתה חושב שהוא בעצמו אוחז בזה? לא הוא ולא החסידים שלו אוחזים בזה".

שע"ט) בעניין הדרשה של המפורסם הנ"ל מברסלב וכו', זו היתה הקלטה משנת תשנ"ט ודיבר אז נגד סדר דרך הלימוד ואף הגדיל לעשות ולהחציף פנים והזכיר את שמו של מוהרא"ש נ"י בלשון זלזול וטען שללמוד בלא להבין אין זה נקרא לימוד כלל ורבנו ז"ל התכוון לדבר אחר לגמרי (עפרא לפומיה). ונתגלגל הדבר בשנת תשס"ד שכתבתי למוהרא"ש נ"י תמצית מהדברים הללו והשיב על זה מה שהשיב (ונמצא במכתב). אחר כך כשדיברתי איתו נ"י ביקש שאשלח שוב את המכתב כי לא יצא ברור כל כך. ובתחילה פרח מזכרוני על איזה מכתב מדובר כי בנתיים כבר הספקתי לשלוח אליו עוד כמה מכתבים, ומוהרא"ש נ"י אמר "נו... המכתב על סדר דרך הלימוד...". וכששאלתי "המכתב על הרב ההוא?" השיב מוהרא"ש נ"י "הוא לא רב...". ותמהתי אם כן מה הוא והשיב "תוריד את הרי"ש" (הינו להוריד את האות רי"ש מהמילה "הרב") ואמרתי שיוצא "הב".

ואמר "נכון, ואיפה מוזכר הדבר הזה? היכן רבנו ז"ל אומר את זה?"
והשבתי שזה מובא בלקו"מ ח"א סי' נ' - "בחי' גיהנם דאית לה תרי
בנות שצווחין הב הב". ואמר "נכון, וכן זה מובא בתיקוני זוהר "צווחין
ככלבין - הב לבן חיי, הב לבן מזוני". ואמר מוהרא"ש נ"י שמסכן
השתבשה דעתו ולכן הוא מדבר כך.

ואז הזכרתי לפניו שההוא אומר בשם רבנו ז"ל שאי אפשר להיות
ברסלבר חסיד אלמלא שנעשים קודם ליטאי. ואמר על זה מוהרא"ש נ"י
שפעם היה בחור למדן ב"היכל הקודש" שהיה מתמיד גדול, וההוא
שלח לו מכתב "אם כבר ללמוד אזי עדיף שתהיה בליקווד" (כי שם הוא
מקום של למדנים כידוע). ואמר על זה מוהרא"ש נ"י שחבל בכלל
להתייחס לשטויות שלו ולנו יש את סדר דרך הלימוד המובא בשיחות
הר"ן שיחה ע"ו וזה כבר מדבר בעד עצמו. וכמו שאמר ר' נתן ז"ל על
המתנגדים "יאבדו הם ואלף כיוצא בהם ודבר אחד מדברי רבנו ז"ל לא
יזוז".

אחר כך שאלתי באיזו זכות זכינו אנחנו להתקרב אליו נ"י ולא לבעלי
דמיון כאלו והשיב על זה שעדיין צריכים רחמים רבים בשביל להישאר
אצלו עד הסוף. ואז אמרתי שעל כל פנים בכל רגע שאנו זוכים להישאר
אצלו זה כבר הצלחה נצחית וסיפרתי שממש עכשיו זכיתי להפיץ את
הקונטרסים הנפלאים שלו וממש מחייה את נשמות ישראל. ענה ואמר
על זה מוהרא"ש נ"י שאין אלו הקונטרסים שלו, ושאלתי של מי הם
והשיב "זה מתנה משמים!".

ובראש השנה תשס"ה שהיה סמוך למעשה הזו אמר מוהרא"ש נ"י בעת
הדרשה באומן: "מי שיאמר לכם שאם אתם לא לומדים תורה עשרים
שעות ביום אז התפלה שלכם תועבה... או שאתם תועבה... תדעו לכם
שהוא בעצמו תועבה, כי הקב"ה אוהב כל יהודי ומצפה לתפלה של כל
אחד מישראל" והאריך בזה הרבה.

וכן ארע מעשה שהגיע אליו אחד שכתב ספר על תולדות חייו של אחד מגדולי אנ"ש מהדור הקודם וביקש את הסכמתו. ומוהרא"ש נ"י כתב ונתן לו את ההסכמה. וכשהספר הודפס ומוהרא"ש נ"י ראה שההסכמה שלו מופיעה בין עוד כמה הסכמות של מפורסמים בברסלב, הקפיד מאד על הדבר ואמר שיש לו טענה עליו מפני מה הכניס את ההסכמה שלו יחד עם ההסכמות של המפורסמים ההם. כי כשהוא הגיע לבקש את ההסכמה היה נראה שרק הסכמתו של מוהרא"ש נ"י תופיע בספר והנה התברר שהיו עוד כמה הסכמות.

ולבסוף אמר : "אתם יודעים מה ההבדל בין מוהרא"ש לבין כל הרבנים הללו [שהסכמותיהם מופיעות שם]?" ותפס לדוגמא איש אחד פשוט שלא היה כל כך שפוי וכו' והיה מנקה את בית הכנסת 'היכל הקודש' ביבנאל והיה רגיל לצחוק בקול רם ללא שום סיבה וכו' והתנהג בצורה מוזרה וכו' ולבסוף גם עזב את יבנאל. ואמר מוהרא"ש נ"י : "כמו ההבדל שיש בין מוהרא"ש לאיש הזה שמנקה את בית הכנסת, כן ההבדל בין מוהרא"ש לכל אלו המפורסמים בברסלב". והבן.

ש"פ) התפלא על מה שבסידורים של החסידים לא מופיע פרק 'במה מדליקין' בקבלת שבת כי הוא סימן שלם בשולחן ערוך (או"ח סי' ע"ר) שיש לאומרו. וראינו ביבנאל שמוהרא"ש נ"י בעצמו מקפיד מאד לומר 'במה מדליקין' ומבקש מהגבאי שיביא לפניו סידור נוסח עדות המזרח וכיוצא ששם כן הדפיסו את הפרק הנ"ל וקורא מתוכו. ואמר שהוא פלא גדול מפני מה לא הדפיסו כך בסידורים של החסידים דהינו נוסח ספרד (ועיין מזה ב'אשר בנחל' חלק מא, מכתב ז' יז).

מג תשכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בָּא, כ"ט טַבַּת ה'תשס"ח.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

שָׁמַעְתִּי שְׂיֵשׁ לְךָ בְּבֵית כָּל מִיָּנֵי עוֹפוֹת תְּכִי וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְזֵהִיר אוֹתְךָ, שְׁזֵה מְאֹד מְסַכֵּן, כִּי הַיּוֹם מְבִיאִים הָעוֹפוֹת כָּל מִיָּנֵי מַחְלוֹת שְׁבָעוֹלָם, וְלִכֵּן אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָה חוֹלָה וְגַם הַיְלָדִים חוֹלִים, תִּרְאֶה לְהַפְטֵר מֵהֶם מַה שְׂיֹתֵר מֵהֶר, כִּי זֶה לֹא צָחוּק.

מְסַפֵּר עַל אֶחָד, שְׁלֹא הָיוּ לוֹ יְלָדִים, הוּא בָּא אֶל הָאֶרֶץ הַקְּדוֹשׁ, וְהִזְהִירוּ הָאֶרֶץ הַקְּדוֹשׁ מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא יִהְיוּ אֶצְלוֹ שׁוֹם עוֹפוֹת בְּבֵית, כִּי זֶה גַם צָעַר בְּעַלְי־חַיִּים שֶׁהוּא מְדַאֲוֵרֶתָא.

וְלִכֵּן תִּרְאֶה לְהַפְטֵר מֵהָעוֹפוֹת מַה שְׂיֹתֵר מֵהֶר, כִּי זֶה דְּבַר מְאֹד מְסַכֵּן, וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תְּמַרָּה פִּי, אֶלָּא תַעֲשֶׂה אֶת כָּל זֶה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

חינוך !!!

בחסדי ה' מורגשת התעוררות גדולה בעניין החינוך בקרב אנשי שלומנו היקרים שמבקשים ומחפשים עצות ודרכים לחנך את ילדיהם לאמונה ויראת שמיים טהורה, על כן אמרתי להציג כאן מתוך מאמרים שזכיתי לכתוב בעניין הזה ממה שעורר אותי אדמו"ר מוהרא"ש זי"ע לכתוב למען יהיה לתועלת הכלל.

RABBI E. S. SCHIK
1129 - 42nd STREET
BROOKLYN, N. Y. 11219

Tel. (718) 436-5062
Fax. (718) 871-8566

אליעזר שלמה שיק
ר"מ "היכל הקודש"
"חסידי ברסלב"
ע"ש הצה"ק אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
בארץ ובחו"ל

בעזה"י יום ו' ערב שבת קודש לסדר האזינו ז' תשרי ה'תש"ע

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אליהו מאיה נ"י

לנכון קבלתי את מכתבך, אף שכתבתי לך כבר היום מכתב, אכתוב לך עוד פעם, אל תבהל משום בריה שבעולם, אתה תלמד את הילדים כמו שאתה מבין, ותחנך אותם כפי שאתה מבין, ואדרכה מכל הבעיות אתה תלמד הרבה איך להתנהג עם התלמידים ואיך תוכל לחבר עוד ספרים בענייני חינוך, כי ילדים צריכים הרבה תשומת לב, ואפילו שההורים נותנים להם מכות וכו' וכו', אתה צריך ללמד אותם שלא ידברו אף פעם על ההורים, רק אתה תלמד אותם כפי שאתה מבין, אל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, ומכל שכן שאף אחד לא יגיד לך דעות, כי אתה מלמד בחדר עליון. תחזק ותחזק את אשתך ואת הבנות שלך, והקדוש ברוך הוא יעזור לך עם בן זכר השנה אם תתפלל להקדוש ברוך הוא.

המאחל לך שבת שלום וחתימה טובה

RABBI E. S. SCHIK
1129-42nd STREET
BROOKLYN, N.Y. 11219

Tel. (718) 436-5062
Fax. (718) 871-8566

אליעזר שלמה שיק

ר"מ "היכל הקודש"

"חסידי ברסלב"

ע"ש הרה"ק אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע

בארץ ובחול

בעזרת יום ב' לסדר האזינו ח' תשרי התשע"ג

שלום וברכה אל אליהו מאיה נ"י

לנכון קבלתי את מכתבך.

כן זה יצא מפני מה שאמר לך האברך נ"י, שרציתי שתכתוב פעם בחודש מור בעניני הינוך, כי אני רוצה שיצא כל חודש מגזון ברסלב עשיר מאד עם כל מיני נושאים, כי תהלה לאל יש עכשיו התעוררות בכל העולם כולו על דבר רביז"ל, ולכן גם אנחנו נתרום בגילוי ופירסום דעת הצדיק.

RABBI E. S. SCHIK
1129 - 42nd STREET
BROOKLYN, N. Y. 11219

Tel. (718) 436-5062
Fax. (718) 871-8566

אליעזר שלמה שיק

ר"מ "היכל הקודש"

"חסידי ברסלב"

ע"ש הרה"ק אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע

בארץ ובחול

בעזרת יום ה' לסדר פנחס י"ב תמוז ה'תשע"א

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אליהו מאיה נ"י

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראיתי את השאלות ותשובות שלך, זה מאד מאד יפה, יעזור הקדוש ברוך הוא שתחדיר את כל הכח שלך בהתלמידים, ובפרט שזה הכיתה הגדולה, והם קרובים מאד לבנות בתים, ולכן הם צריכים הדרכה איך להתחזק בחייהם ולבנות את הבטחון עצמי שלהם. הרב הקדוש מסאטמאר זי"ע אמר פעם במסיבת מלמדים, שעבודת מלמד צריך להיות קודש קדשים, וצריך לדעת שאם בונים תלמיד אחד זה לא שמציל נפש אחד וכו', אלא מציל אוצר הנשמות, היינו כי מהתלמיד הזה עוד יצא דורות וכו', נמצא כשבונים את התלמיד בונים אוצר הנשמות ממש, ולכן תלך בנישה הזו עם התלמידים, ובוודאי תצליח.

שאלה : יש לי כמה ילדים והם ממש לא אוהבים לעזור בבית. כמעט בכל פעם שאני מבקשת מהם עזרה הם מתלוננים וטוענים טענות שונות. הסברתי להם שכל אחד צריך לעזור במשהו אך זה לא מועיל. הם רק מתלוננים עד שאני כבר מעדיפה שלא יעשו כלום. מה דעתך ?

תשובה : לפני שאכתוב את דעתי, ראוי להעתיק כאן מה דעת קדשו של אחד מגדולי ישראל שקם לנו במהלך הדורות. ואני מתכוון לדברים הנפלאים שכתב ה"פלא יועץ" באות 'הכאה' :

'ויש בן שאינו שומע בקול אביו ובקול אמו. וכל כי הא צריך דעת באב ואם ביודעים ומכירים את בניהם שהם קשים, ואין יראת ה' נגד פניהם, ואינם שומעים בקול אביהם ואמם. לא יצוו עליהם שום דבר שישרתום, וישתדלו שלא לכעוס עליהם ושלא לצערם. ולא ידברו אליהם אלא בלשון רכה.'

הרי שמי שמכיר את ילדיו שאינם סרים למשמעתו, עליו להיזהר שלא לצוות עליהם דברים אשר יודע מראש שלא ישמעו בקולו ובזה יהפוך אותם לבנים סוררים הפורקים עול. אלא עליו לקבל את המציאות שאלו הם הבנים אשר נתן לו ה' כפי הראוי לו ולצורך תיקונו בזה העולם, ולא להכביד על הבנים.

שהרי אם נניח את הדברים בכף המאזניים, בכף אחת את העזרה בבית ובכף השנייה את הקשר של הילדים אלינו. מן הסתם נעדיף שהקשר עם הילדים יגבר ויהיה חזק ואת נקיון הבית והסדר נניח בצד.

וכך היא המציאות : כל בר דעת יעדיף בית פחות מסודר ויפה אך עם הרבה חום, אהבה וקשר טוב עם הילדים. על פני בית נקי ומטופח להפליא עם אווירה קרה ומנוכרת בשל כל הוויכוחים על הסדר והנקיון עד שהילדים מואסים בו ועוזבים.

ובאמת שכך כבר אמר המלך החכם (משלי יז) : "טוב פת חרבה ושלווה בה מבית מלא זבחי ריב" והדברים בהחלט שייכים גם לכאן.

אכן, לא קל לעקרת הבית הנקייה והמסודרת לקרוא את הדברים הללו... אך זו היא המציאות ולא אחת שמעתי ילדים שגדלו בבית עם הרבה דרישות לסדר ונקיון שמאסו בחיים באותו בית והיו מלאים בטענות על ההורים ובסופו של דבר גם יצאו לתרבות רעה רח"ל.

מצד עצמי תמיד הצעתי להורים שלפחות את חדר הילדים יניחו. "הילדים חיים בחדר הזה. תנו להם לנהל אותו. כל זמן שלא מדובר בדברים העלולים לפגוע בבריאותם כמו סרחון ועיפוש וכיוצא אלא רק באי סדר, הניחו להם. על פי רוב הם יבינו מעצמם עד כמה חשוב הסדר ככל שיגדלו".

הרב מבריסק זצ"ל אמר שבדברים שהילד ילמד מעצמו עם הזמן, אין שום עניין לחנך אותו (כמובן שחשוב לדבר מהדברים האלו ועד כמה שסדר ונקיון הם דברים הכרחיים, אך לא לדחוק). מן הסתם ככל שהילד יגדל הוא ילמד לסדר וירגיש את הצורך בסדר כלשהו מצד עצמו. חבל לאבד את הכוחות ואת הקשר הטוב עם הילדים בשל ויכוחים על סדר ונקיון.

בודאי שחשוב לדבר על סדר ועל נקיון ולספר סיפורים על כך. אך לשמור מאד שלא להבאיש את ריחם של הילדים בשביל זה.

כדאי לשבת יחד עם הילדים ולנהל איתם שיחה נעימה ולברר מה התפקידים שכל אחד היה מעוניין לעשות, באיזה אופן ובאיזה זמן. ולהשתדל שכל אחד יקבל תפקיד שהוא מסוגל ומעוניין לעמוד בו ככל האפשר. סוף סוף ישנה חשיבות גדולה בחינוך לסדר ונקיון ולנשיאה בנטל תחזוקת הבית. אך חשוב שהדבר לא יעיב על טיב היחסים עם ההורים.

כמו כן כבר היתה מילתי אמורה שילדים אמנם לא אוהבים עבודות אך הם אוהבים משחקים. אם תחשבו על דרכים כיצד להפוך את העבודות למשחקים זה יקל עליכם. דוגמאות לכך כבר הצגתי בכמה מקומות.

ושוב – ברור לי שאין הדבר קל עבור מי שהסדר והנקיון הם משאת נפשו. לשם כך אעתיק את המשך דבריו של ה"פלא יועץ":

י'ונכוך שלא כל העתים שוות ופעמים שלא יוכל אב ואם להתאפק מלצוות את בניהם שום דבר ומלכעוס עליהם וכו'. כי יחרקו שן ונמס לבם בראותם שעושים הבנים דברים שאינם מהוגנים. על כל פנים את אשר בכוחם לעשות יעשו ויבחרו הרע במיעוטו'.

כלומר, סוף סוף בשר ודם אנחנו ולפעמים מבלי כוונה רעה אנו מוצאים את עצמנו כועסים ומעירים לילדים על חוסר רצונם לשתף פעולה ולסדר. בודאי שזה נובע מתוך כאב לב אך חשוב לבחור הרע במיעוטו ולמעט בכך. ואת עיקר הכוחות יש להשקיע בשמירה על קשר טוב עם הילדים ובכך נרוויח אותם.

יתכן מאד שאותם הילדים אשר הפכו את הבית וקשקשו על הקירות בילדותם, הם יהיו אלו שיצבעו את הקירות ויחדשו את הריהוט בבית ההורים לאחר שיקימו בתים בעצמם, כאות להכרת הטוב לאבא ואמא הנפלאים שהיו להם ואשר הבינו ללבם בעת תקופת הילדות.

ואז תרוו נחת אמיתית ותוכלו להציג את הבית הנפלא שלכם לנכדים שיקפצו וישתובבו בו בעזרתו ית'.

בהצלחה...

פירוש על החומש כפי ההקדמות
שזכינו לקבל מכ"ק אדמו"ר מוהרא"ש זי"ע

בהעלותך. פרש"י : למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקדוש ברוך הוא חיך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות.

על פי מה ששאל אותי אדמו"ר נרו יאיר כמה עולה המילה 'חיך' והשבתי ארבעים ושמונה. ענה ואמר : אם תחיך, תזכה לכל המ"ח קניינים של התורה.

כי כשאדם בשמחה ומחיך אזי מתרחבת דעתו וזוכה לדברים הרבה ונכנס בו חשק לעסוק בתורה ולקיים את המצוות. מה שאין כן כשאדם בחלישות הדעת ובעצבות, יוכל ליפול לגמרי ח"ו.

וזה רמז שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו שלא היה עמהם בחנוכה וכו'. אמר לו הקב"ה : 'חִיךְ!' ועורר אותו להיות בשמחה, וכשיהיה בשמחה יידע כי 'שליך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות' וממשיך שפע ואור גדול ויש חשיבות לעבודתך.

וזה נרמז בהדלקת המנורה דיקא. כי מ"ט קנים וכפתורים ופרחים וכו' שהיה במנורה זה בחינת מ"ט אותיות השבטים (לקוה"ל הלכות ראש חודש הלכה ו'). ועל כן כשיבוא אהרן להדליק את המנורה כשהוא מחיך ובשמחה על הזכות הגדולה שנפלה בחלקו, והחיוך עולה מ"ח

כנ"ל, והוא עצמו המדליק ונמצא שהכל ביחד מ"ט כנגד אברי המנורה.
נמצא שהוא מ"ט שבאהרן מול מ"ט שבמנורה.

ובזה יובן הפסוק: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". כי
מקשים שהלא ששה נרות האירו אל מול פני המנורה.

אך על פי הנ"ל יובן היטב כי אהרן עצמו היה פני המנורה כי שמחה הוא
אנפין נהירין (לקו"מ ח"א סי' כג) ונמצא שפני אהרן הם 'פני המנורה'
שבפנים עצמם מאיר כמנורה על ידי החיוך והשמחה, ואל מול פניו
שהם 'פני המנורה' כנ"ל, יאירו שבעת הנרות של המנורה עצמה, והבן.

וידבר השם אל משה לאמר דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרת
וכו' ויעש כן אהרן וכו' כאשר צוה השם את משה. פרש"י להגיד שבחו
של אהרן שלא שינה.

והקושיא מפורסמת מה רוצה רש"י להשמיענו בזה וכי זהו שבחו של
אהרן שלא שינה מאשר ציוהו ה', אתמהה.

(ב) צריך ביאור הכפל "דבר אל אהרן ואמרת", ולאיזה צורך האמירה
אחר שכבר דיבר.

(ג) פרש"י על בהעלותך: למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים,
לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו שלא היה עמהם
בחנוכה לא הוא ולא שבטו וכו'. לכאורה מילת 'אז' אין לה שחר ונראית
כמיותרת.

(ד) עוד קשה מהו סיום הפסוק 'כאשר ציוה השם את משה' והרי כבר
כתוב למעלה שהשם אמר למשה לדבר כך לאהרן.

אך הוא על פי דברי רבנו ז"ל (לקו"מ ח"א סי' י"ט) שהוא דבר גדול מאד לשמוע תורה מפי הצדיק דיקא יותר מאשר לקרוא בספר או לשמוע ממי ששמע וכו'. כי הצדיק שמע ממנו ית' ואח"כ מגלה למי שבא אליו והוא דבר גדול מאד, מה שאין כן כששומע ממי ששמע וכו' הוא כבר פחות וכו'.

ובאמת, גם מי שזכה לשמוע מפי הצדיק בעצמו עדיין זקוק לרחמים רבים בשביל לזכות ולציית אותו. וכמובא הרבה בדבריו ז"ל שמחמת שהאדם הוא בעל בחירה על כן מאד קשה לעזור לו. כי יכול להיות שישמע מהצדיק דיבורים נפלאים וערבים המושכים את הלב בתשוקה גדולה אליו ית', ובכל זאת יעשה להיפך, והוא מפלאי הבחירה והבריאה איך יתכן הדבר הזה. ובפרט אצל רבנו ז"ל היה ידוע שעל כל דבר שמצוה יהיו מניעות לקיים (עיי' שיחות הר"ן, סי' קפ"ה) וכן אמר פעם לתלמידיו: 'כל זמן שאתם אצלי אני מאמין לכם. אך הרגע שאתם יוצאים ממני שוב איני מאמין לכם'. מה שאין כן אצל הצדיק שזוכה לשמוע ממנו ית' בעצמו אין אצלו שום בחירה אם לקיים או לא מחמת ששמע ממנו ית' כמובא (לקו"מ ח"א סי' ק"צ).

וזה שציוה השם את משה דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרת וגו'. ונמצא שאהרן לא שמע את הציווי מפי ה' יתברך בעצמו אלא מפי משה שעל זה עדין יש בחירה כנ"ל. אך אהרן בגודל צדקותו ידע שכל דיבור שאומר משה בודאי שאינו אומר מדעת עצמו אלא שכך שמע ממנו ית'. וכמו שמצינו שאמר אהרן למלאך המות (עיי' ברש"י להלן פרק יז פס' יג') שאין משה אומר כלום מלבו אלא מפי הגבורה. ועל כן מסר נפשו לקיים כל מה ששמע ממה. כי כך ראוי לתלמיד למסור את נפשו על כל דיבור שיוצא מפי הצדיק כאילו ששמע מה' יתברך בעצמו.

וזה שאומרים חכמינו הקדושים (מכילתא בא פרשה ג') 'כשהיה משה מדבר היה אהרן מרכיז אזנו לשמוע באימה ומעלה עליו הכתוב כאלו

שומע מפי הקב"ה'. כי כל כך הכניס בעצמו שכל דברי הצדיק הם דברי ה' ממש ונהג בעצמו מסירות נפש לקיימם ולכן מעלה עליו הכתוב כאילו שומע מפי הקב"ה שאז אין לו בחירה כנ"ל.

וזה שפרש"י 'להגיד שבחו של אהרן שלא שינה', ועל פי הנ"ל יובן היטב. כי למרות שלא שמע ציווי זה של הדלקת הנרות מפי הקב"ה אלא מפי משה ונמצא שעדיין היתה לו בחירה על הדבר אם לקיים או לא, אך ידע שכל דברי משה הם על פי הגבורה ולכן לא שינה.

כי שינוי מורה על הבחירה (לקו"מ ח"א סי' כ"א) שמשנה מדבר לדבר, פעם כך ופעם כך; פעם רצוא ופעם שוב וכו'. אך אהרן לא שינה כי נעשה אצלו כביטול הבחירה לגודל אמונת החכמים שהיתה בו.

וזה שתיכף משבח הכתוב : כאשר ציוה השם את משה. כי ה' ציוה את משה ולא את אהרן, ואף על פי כן לא שינה. והוא שבחו של אהרן כי לאו כל אחד זוכה לבטל עצמו כל כך לקיים את כל דברי הצדיק בשמחה והתלהבות כאילו ששמע ממנו ית' בעצמו וביותר במצוה הנוהגת יום יום כהדלקת המנורה שהיצר מכביד על הלב ועושה את האדם זקן ויגע שהרי כבר קיים את המצוה אתמול ושלשום ולפני כן וכו'.

ובזה יובן גם מה שאמרו (מכילתא בא פרשה י"ב) על הפסוק "כאשר ציוה השם" - 'להודיעך שבחן של ישראל שכשם שאמרו להם משה ואהרן כן עשו'. כי למרות שלא שמעו בפירוש ממנו ית' את הציווי על קרבן הפסח, אך מאחר ששמעו ממה שאהרן עשו כאילו שאין להם בחירה על הדבר והוא מגודל אמונת החכמים שהיתה להם.

ובזה יובן הכפל "דבר אל אהרן ואמרת אליו" כי מובא (רש"י ויקרא א, א) : על הפסוק "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו" - 'למעט את אהרן. ר"י

אומר י"ג דברות נאמרו בתורה למשה ולאהרן וכנגדן נאמרו י"ג מיעוטיין ללמדך שלא לאהרן נאמרו אלא למשה שיאמר לאהרן'.

והנה על 'בהעלותך' פרש"י : 'למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו שלא היה עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקב"ה חייך שלך גדולה משלהם וכו'".

על כן היה מקום למשה רבנו לחשוש פן תחלש דעתו של אהרן אחיו גם בדבר הזה שאין הוא זוכה שיתייחד אליו הדיבור. כי גם עתה שמבקש ה' להפיס את דעתו ואומר לו 'חייך, שלך גדולה משלהם וכו' ונתן לו את המצוה לעסוק במנורה, אך לא זכה כי אליו בעצמו נאמרו הדברים כי אם אל משה שיאמר אליו.

על כן היה מקום למשה לחשוש פן תחלש דעתו גם על הדבר הזה. ועל כן גילה לו ה' : "דבר אל אהרן אחיך ואמרת אליו". כי דיבור הוא קשה ואמירה היא רכה כידוע. וזאת עליך לדעת כי מה שאתה חושש כי יקשה בעיני אהרן לשמוע ממך את הציווי ולא ממני, אין הדבר כן כי אצלו נעשה הדבר לרך ונעים כששומע ממך.

וזה : "דבר אל אהרן אחיך", 'דבר' דיקא שהוא קשה. כי מה שאתה חושש כי קשים הדברים בעיני אהרן על שאין הוא זוכה לשמוע ממני, אין הדבר כן. כי אצלו תיכף נעשה "ואמרת אליו" – אמירה רכה וטוב הדבר בעיניו לגודל אמונת החכמים שבקרבו.

ובזה יובן גם מה שפרש"י 'למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו'. כי 'אז' דיקא חלשה דעתו ולא קודם לכן בכל פעם שה' יתברך דיבר עם משה שיאמר לאהרן ולא דיבר אל אהרן בעצמו. וכן הוא בפעם הזאת שלא

חלשה דעתו. ורק 'אז' כשראה את חנוכת הנשיאים חלשה דעתו, והבן היטב.

ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרתיה וגו'. פרש"י : להגיד שבחו של אהרן שלא שינה.

והקושיא מפורסמת מה שבחו של אהרן בזה שלא שינה.

ויתבאר על פי דברי רבנו ז"ל (לקו"מ ח"ב סי' ט') על הפסוק (יחזקאל א) : "אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו". איתא בתקוני זוהר (תי' יג ד' כז) כולהו ערקין דלבא מתנהגין בתר רוחא. הה"ד אל אשר יהיה הרוח ללכת וכו', דהיינו הרוח היוצא מכנפי הריאה. כי אלמלא כנפי ריאה דנשבין על לבא הוי לבא אוקיד כל גופא (שם בת"ז).

כי ע"י הרוח מכבין הנר ומדליקין הנר, כנראה בחוש, שלפעמים נכבה הנר ע"י הרוח המנשב, ולפעמים מדליקין הנר שנכבה, ע"י הרוח שמנשבין בו. כי כבוי הנר הוא ע"י שנופל על הנר עפרוריות, ונפרדין חלקי האש שיש בו מיסוד האש, ואינם יכולים לבעור. וע"כ כשמנפחין בו, אזי הרוח מנפח מן הנר העפרוריות, ועי"ז חוזרים ונתחברים ונתקשרים חלקי האש, ומתחילין לדלוק. [וכן לפעמים מכבין הנר ע"י הרוח, שמנפח ומפריד האש מהנר]. ומנהיגי הדור הם בחי' רוח, כמ"ש (במדבר כז) איש אשר רוח בו, שיודע להלוך נגד רוחו של כל אחד.

וישראל הם בחי' לבא, כי ישראל הם לבא דכל עלמא (זוהר פנחס רכא ע"ב). וצריכין מנהיגי הדור לנשב בבחי' רוחם, על כל אחד מישראל, שהם לבא דעלמא. לנפח מהם העפרוריות, דהיינו מרה שחורה שנופל עליהם, שע"יז אינו יכול האיש הישראלי, שהוא בחי' לב, לדלוק ולבעור להשם יתברך. גם יש רשעים שהם בחי' ערב רב, וכשהם נופלים על הלב, דהיינו על ישראל, זה גם כן בחי' עפרוריות, שע"יז אין יכול

לבעור כנ"ל. וע"כ צריכין מנהיגי הדור, לנפח העפרוריות מן הלב, דהיינו מכ"א מישראל. וחוזרין ונתחברין חלקי האש שבכל אחד ואחד מישראל, ונתקשרין ישראל ביחד, ונעשין בחי' לב. וכל אחד ואחד מישראל נעשה בחי' לב, למקום שצריך שיהיה שם בחי' לב, וחוזר ובוער להשם יתברך כנ"ל וכו', עיי"ש.

והנה אהרן הכהן היה לבו נקי מכל עפרוריות ובער אל הקדושה ועל כן ניתן החושן על לבו הטהור. ואל זה זכה על ידי קרבתו למשה רבנו וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (מכילתא בא פרשה ג') 'כשהיה משה מדבר היה אהרן מרכין אזנו לשמוע באימה ומעלה עליו הכתוב כאלו שומע מפי הקב"ה'.

וזה ידוע שכל זמן שהעפרוריות מונחת על לבו של האדם הוא מבקש לפטור את עצמו מהמצוות וכל עבודת ה' בא לו בכבודות גדול מאד וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (גיטין יג) : 'עבדא בהפקרא ניחא ליה'. נמצא שהוא בבחי' 'לא', כי אינו מעוניין בכל זה.

מה שאין כן בשעה שזוכה להתקרב לצדיק אשר מנשב מלבו את העפרוריות, אזי נכנס בו חשק לעבוד את ה' בשמחה ובהתעוררות גדולה ואז הוא בבחי' 'כן!' כי חפץ מאד לעשות את רצונו יתברך.

וזה שכששמע אהרן משה את המצוה להדליק את הנרות, עשה זאת בהתלהבות גדולה מאד. ומה שאצל שאר בני אדם הוא 'לא' מחמת גודל הכבודות והעפרוריות שעל לבם כנ"ל, היה אצל אהרן 'כן!' והתלהב מאד.

וזה שפרש"י : להגיד שבחו של אהרן שלא שינה. הינו שאת ה'לא' שינה והפכו ל'כן'. וזה שכתוב בפסוק : 'ויעש 'כן' אהרן'. והגם כי עשה כן בכל יום ויום והדליק את הנרות, אך לא נעשה הדבר כבוד בעיניו ולא

נחה העפרוריות על לבו. רק בכל פעם את ה'לא' שינה והפכו ל'כן'!
והיה מדליק בשמחה.

וכל זה הוא בחי' רצוא ושוב (לקו"מ ח"א סי' ד', י"ג) וכן שייך לזה מה
שאמר רבנו ז"ל שעיקר העבודה אצלו היא בבחי' ושוב כי תמיד אוהז
ברצוא וכו', והבן למעשה.

דבר אל בני ישראל לאמר איש איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחוקה
וגו'. פרש"י נקוד עליו, לומר לא שרחוקה ודאי, אלא שהיה חוץ לאיסקופת
העזרה כל זמן שחיטה.

ובגמרא (פסחים צג:) : איזו היא דרך רחוקה - מן המודיעים ולחוץ וכמדתה
לכל רוח דברי רבי עקיבא. רבי אליעזר אומר מאיסקופת העזרה ולחוץ. אמר
ליה רבי יוסי לפיכך נקוד על ה' לומר לא מפני שרחוק ודאי אלא מאיסקופת
העזרה ולחוץ.

והרמב"ם פסק (הלכות קרבן פסח פ"ה, ה"ט) כר' עקיבא. אך מרש"י כאן
משמע שסובר כר' אליעזר.

ולפי מה שפסק הרמב"ם מובן שמפרשים 'דרך רחוקה' כפשוטו שהיה
מרחק ניכר בינו לבין העזרה. אך לפי רש"י צריך להבין כיצד מפרש 'דרך
רחוקה' שאינו אלא מחוץ לחומת העזרה שאינו מרחק רב כלל (והברטנורה
פירש 'לפיכך נקוד על ה' של רחוקה' - אני שמעתי לדרוש, רחוק חמש אמות מאסקופת
העזרה, שאפילו אינו רחוק אלא חמש אמות בלבד בסוף שעת הקרבת הקרבן נדון בדין דרך
רחוקה, ע"כ. ואף זה שיעור מועט ואיך יתפרש כן על מילת 'רחוקה').

ויש לומר על פי דברי רבנו ז"ל (לקו"מ ח"א סי' י"ז) כי לפעמים יש שנחשך
אצל אחד אור הצדיק, ואינו זוכה להבין ולראות אורו הגדול. ואף שהוא
אצל הצדיק, אינו יכול לטעם ולהבין ולראות אורו הגדול של הצדיק, שעל -
ידו יוכל לבוא לתכלית הטוב. וכמו שמצינו גבי עפרון, שמקום מערת

המכפלה, שהוא שער גן - עדן, שדרך שם עוליך כל הנשמות, ואורו גדול מאד, אף - על - פי - כן אצלו היה מקום חשך ואפלה, ועל כן מכרו בשמחה רבה לאברהם, כמובא (זהר חיי - שרה קכ"ח). וכמו כן כשנחשך אור הצדיק, שהוא מאיר בכל העולמות, מכל שכן בעולם הזה, ואף - על - פי - כן אצלו אינו מאיר כלל, אדרבא הוא חשך אצלו וזה מחמת עכירת המעשים וכסילות השכל, שעל - ידי מעשים רעים נתחשך שכלו בכסילות, דהינו דעות נפסדות וחכמות נכריות, כמו שכתוב (ירמיה ד): "חכמים המה להרע, ולהיטיב לא ידעו", כי על - ידי מעשיהם הרעים אינם יכולים להשתמש כלל בשכלם להיטיב, כי אם להרע, ועל - ידי כסילות השכל, על - ידי - זה אינו יכול לראות ולהבין אור הצדיק, עיי"ש.

כן הדבר לגבי קדושת בית המקדש וקרבת פסח. שיש מי שכל כך נתגשם ונתעכר שכלו על ידי מעשיו הרעים, עד שאפילו אם נמצא בסמוך לאסקופת העזרה, עדיין נחשב 'לדרך רחוקה' בעבורו כי מרגיש חושך ולא אור וכמ"ש (דברים י"ב): "כי ירחק ממך המקום" - מה שירחק המקום, שהוא בחי' ה' יתברך מקומו של עולם, הוא 'ממך' שנתעכר שכלך על ידי מעשים רעים. כי בודאי שה' יתברך 'מלא כל הארץ כבודו' אך עבור מי שנחשך שכלו בכסילות, נחשב 'כי ירחק' המקום ממנו ואינו זוכה להרגיש מאומה (א).

על כן נתן ה' יתברך את פסח שני עבור מי שהיה מרוחק מאד בדעתו בעת הקרבת הפסח הראשון במועדו. כי אפשר שבאמת היה סמוך וקרוב לבית המקדש קרבת הגוף, אך בנפשו היה רחוק מאד. ועתה שנתעורר לכו לשוב ולהתקרב, נתן לו ה' יתברך את פסח שני.

ומה שדיקא עתה נתעורר הוא על פי מה שאמר רבנו ז"ל (לקו"מ ח"א סי' ד') שעל ידי שאיש הישראלי נתעורר בתשובה על ידי שרץ קטן שבנחיריו, על ידי שהרגיש טומאה קטנה שמבלבלת אותו, על ידי תשובתו גורם, שגם אלו הרשעים נעשו כסא לקדושה. ויהבי לבנינא הנך מחוזא שעוזרים גם הם לעובדי השם וכו', עיי"ש.

על כן כשזה האיש שנמצא בדרך רחוקה מה' יתברך היה בסמוך לאסקופת העזרה בעת שהקריבו כלל ישראל את פסחיהם, אזי מגודל הקדושה שהיתה שם, ובודאי שגם ביניהם היו כאלו שחזרו בתשובה והקריבו את פסחם (כידוע שלפני שהקריבו היה עליהם לעסוק בכמה הכנות כגון למוול את צניהם ואת עבדיהם וכו' "וכל בן נכר" – זה שנתנכרו מעשיו לאזני שבטאים "לא יאכל בו", ונמלא שאס אוכל בו הוא מחמת ששנ בתשובה על מה שנתנכרו מעשיו לפני כו), ומכל זה נמשך התעוררות גם למי שנמצא סמוך בגופו אך בדרך רחוקה מה' יתברך, עד שאחר איזה זמן כבר ביקש להקריב את הפסח בעצמו, ועל זה נתן ה' יתברך את פסח שני, והבן היטב.

(א) וכעין שדרשו (שמו"ר ויקהל פרשה נ) על הפסוק: "ויבאו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה" – למה? "כי מרים הם", א"ר לוי הדור היה מר במעשיו. הינו שמאחר והם בעצמם היו מרים, על כן היו להם טענות על המים. וכן הוא בזה שבאמת המקום קרוב, אך "ירחק ממך" דיקא מחמת כסילות השכל וכנ"ל.

האנכי הריתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו כי תאמר אלי שאהו בחיקך וגו' מאין לי בשר לתת לכל העם הזה וגו'.

רבנו ז"ל אומר (לקו"מ ח"ב סי' ה') שעל ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, דהינו לתוך גופים, על ידי זה נתרבה ונכפל פרנסתו, כי כשממשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים, זה בחי' בריאה, כי נעשה עתה בריאה חדשה על ידי חיבור רוחניות אלקות עם הגוף והצמצום, שזה עיקר הבריאה, ואזי השם ית' נותן פרנסה תיכף, כי השם ית' מפרנס 'מקרני ראמים עד ביצי כינים' (ע"ז ג:) ותיכף שיש בריאה, תכף השם ית' נותן פרנסה, עיי"ש היטב.

וזה שאמרו חכמינו הקדושים 'כל המלמד בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו עשהו' וכן אמרו 'כאילו ילדו'. כי עד עכשיו היה חסר דעה מחמת שלא ידע תורה והיה כחיה בדמות אדם, והנה בא האדם הזה ולימדו והכניס בו אמונה עד שיצא מגדר חיה ונכנס בגדר אדם שיודע מהקב"ה. נמצא שממש עשה אותו אדם כמובא (לקו"מ ח"ב סי' ז').

וזה שאמר רבנו ז"ל שכשמשיכים רוחניות אלקות לתוך צמצמוצים הינו גופים אזי הוא בחי' בריאה. כי האדם הזה שהסתובב בלא אמונה היה כגוף בלא נשמה ומוחו היה מצומצם מאד. וכשמשיכים לתוכו רוחניות אלקות, הינו שמלמדים אותו שהקב"ה נמצא ואין בלעדו נמצא וכו' שבזה מכניסים אלקות לתוך גופו ושכלו המצומצם ועושים ממנו אדם בר דעת והוא ממש בריאה כנ"ל. על ידי זה השם נותן פרנסה כמבואר בדבריו ז"ל לעיל.

וזה שאמר רבנו ז"ל (ספר המידות, בנים סעי' ג) 'אין צריך לאדם לדאוג על פרנסת בניו, כי כשהם גדלים – גדלה פרנסתם עמהם'. כי מי שהוא בגדר אדם בעצמו, אזי גם בניו יזכו ללמוד ממנו ולקבל דעת, כי בודאי ישקיע מזמנו ללמדם וכו' וכמו שנהג ר' נתן ז"ל שאף שהיה מוסר נפשו לישון מוקדם בכדי שיוכל לקום בחצות. אך תמיד התעכב והמתין לילדיו שיחזרו מהחיידר וישב איתם בסעודה וראה שמברכים ברכת המזון, וכן השכיבם לישון ורק אז הלך לישון בעצמו ואמר שחינוך הילדים הוא עבודה קדושה מאד כמו עבודת חצות.

כי להיפך, כשהוא בעצמו בגדר חיה מחמת שאין לו דעת אזי גם בניו עלולים לצאת כמוהו ח"ו, וכמו שאומר רבנו ז"ל 'הבנים טפשים כשאביהם כעסן'. והוא מחמת הנ"ל כי אם לאבא אין סבלנות לילדיו ולא ישב איתם ללמדם, אזי נשארו טיפשים. וזה שדייק רבנו ז"ל ש'אין לאדם לדאוג על פרנסת בניו' לאדם דיקא, הינו מי שהוא בגדר אדם אין לו לדאוג על זה מחמת 'שכשהם גדלים – גדלה פרנסתם עמהם'. כי רבנו ז"ל אומר (לקו"מ ח"א סי' ל"ה) שבשעת הולדה השכל מצומצם אצל כל אחד ואחד. וכשמתחילין להשתמש בו בהתבוננות עבודת השם אזי שכלו הולך וגדול. ומחמת שהאבא הזה השקיע בבניו ודאג ששכלם יגדל אזי ממילא פרנסתם גדלה עמהם, כי הוא ממש עניין המשכת

רוחניות אלקות לתוך צמצומים מה שהאבא מלמד את בניו, ותיכף השם ית' נותן פרנסה.

כי פרנסה בנקל תולה בדעת כמובא בדבריו ז"ל (לקו"מ ח"א סי' נ"ו) ועל כן אשרי מי שמוסר נפשו על חינוך בניו ומכניס בהם דעת, ממילא ידעו כבר איך להסתדר בחיים, וכמאמרם ז"ל (נדרים מא) : 'איך עני אלא בדעה' ופירש ר' נתן ז"ל שכל העניות שיש לאדם בגשמיות הוא מחמת שאין בו דעת לידע מה לעשות עם עצמו. אך מי שיש בו דעת כבר ידע איך לא להיות עני. ועל כן אמר רבנו ז"ל 'שכשהם גדלים' ואז מתחילין להשתמש בשכלם להתבוננות עבודת השם כנ"ל, אזי 'גדלה פרנסתם עמהם'. אך כל זה נאמר רק למי שבעצמו נקרא אדם שאז אין לו לדאוג על פרנסת בניו, מה שאין כן מי שלא זכה לזה אזי הוא ובניו מסכנים וזקוקים לרחמים רבים כי 'בתר עניא אזלא עניותא' נהעניות הולכת ומחזרת אחרי העניים] (ב"ק צב).

ועל פי כל הנ"ל יתבאר מה שטען משה לפני הקב"ה האנכי הריתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו כי תאמר אלי שאהו בחיקך. כי אמר את זה לאחר שהעם התלוננו על עריות שנאסרו להם כמובא שם, ובזה הבין משה שעדין לא זכו להתקרב אליו כראוי ולקבל ממנו דעת ושכל. כי איך יתכן שאחד יהיה מקורב לצדיק אמיתי ויתלונן שנאסרו עליו עריות? ! אין זה אלא שעדין אינו מקורב כראוי.

ועל זה טען משה 'האנכי הריתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו' כי אם היו מקורבים אלי באמת בודאי שהיתה נכנסת בהם דעת והיה נחשב כאילו עשיתים באמת שזה בחי' המשכת רוחניות אלקות לתוך גופים שעל ידי זה נמשכת פרנסה כנ"ל. אך עתה כשאני רואה שעדין מצטערים על עריות שנאסרו עליהם, בזה הם מראים שאין להם כל כך שייכות עמי ולא נחשב שעשיתי או ילדתי אותם כי עדין חסרים מן הדעת, וכמו

שמביא רבנו ז"ל מהזוהר (לקו"מ ח"א סי' ל"ו) סילוקא דיסודא עד אבא ואמא, הינו שהברית עולה עד המח והדעת.

ועל זה שאל 'מאין לי בשר לתת לכל העם הזה' כי בודאי שאם היו זוכים לשמוע בקול משה והיתה נכנסת בהם דעת אזי היו נחשבים לבריאה והיה הקב"ה נותן פרנסה כנ"ל. אך עתה שהראו שעדין הם חסרים מן הדעת איך אפשר להמשיך להם פרנסה? ועל זה ביקש ואם ככה את עשה לי הרגני נא הרג ופרש"י תשש כחו של משה כנקבה כשהראו הקב"ה את הפורענות שהוא עתיד להביא עליהם על זאת. אמר לפניו אם כן הרגני תחילה.

כי משה רבנו היה רחמן אמיתי שעל כן היה המנהיג וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקו"מ ח"ב סי' ז') שרק מי שהוא רחמן אמיתי יכול להיות מנהיג כמ"ש 'כי מרחמם ינהגם', ולכן הצטער מאד כשראה את הפורענות העתידה לבוא עליהם מחמת ששאלו שלא כהוגן. כי ריחם עליהם שצריכים לסבול זאת מחמת שאין בהם דעת כראוי. ותלה את הקלקלה בעצמו ועל כן אמר 'לא אוכל אנכי לבדי לשאת את כל העם הזה כי כבוד ממני' כי הרגיש שאינו יכול ללמדם ולהדריכם כראוי לבדו וצריך לעזר וסיוע מאחרים. ותיכף אמר 'הרגני נא הרג אם מצאתי חן בעיניך ואל אראה ברעתי' ופרש"י ברעתם היה לו לכתוב. אך הוא כנ"ל, שמשה תלה את הקלקלה בעצמו ואמר 'אל אראה ברעתי' למרות שהיה ראוי לכתוב 'ברעתם' כי הרגיש שכל רעתם שעתידים לסבול הוא מחמת רעתו שלא הנהיגם כראוי.

ועל זה השיבו השם ית' אספה לי שבעים איש וכו' ונשאו איתך במשא העם ולא תשא אתה לבדך. כי הוא ית' ידע שאין משה חייב בקילקולם ח"ו, ועל כן ציוה לו לקחת עמו עוד שבעים זקנים ותיקן בזה שגם אם העם יחטאו מעתה אין לו למשה לתלות זאת בעצמו שהרי יהיו איתו עוד שבעים אנשים. אלא שעליו לעשות את שלו וללמדם והם צריכים

לשים את ליבם לכל דבריו שאז בודאי כבר לא יהיו להם שום קושיות וטענות ח"ו. ועל פי הנ"ל יבין המשכיל מעצמו כמה ארך אפיים וסבלנות דרוש בחינוך הילדים עד שזוכים לראותם בעלי דעת. והוא סכנה גדולה מאד שלא להיות כעסן ולהוציא את עצביו עליהם. אלא להסביר להם הכל בנחת ודרך ארץ, וגם כשצריכים להוכיחם עליו לעשות זאת ביישוב הדעת ולא מחמת כעס ועצבים ח"ו אלא רק לשם חינוך ולא כמו שמצוי היום שמרימים את ידיהם באכזריות על ילדיהם ומזהה הילדים נעשים אלימים וכעסנים השם יצילנו, והבן.

ויהי בנסוע הארון וכו'. פרש"י : עשה לו סמניות מלפניו ומלאחריו וכו' כדי להפסיק בין פורענות לפורענות.

וצריך להבין מפני מה עשה את הסמניות מנו"ן דיקא ולא מאות אחרת.

(ב) וכן מפני מה הנו"ן של הסמניות הפוכה ומה סימן יש בזה.

ויש לומר על פי מה שאמר אדוננו, מורנו ורבנו נרו יאיר שקיבל מצדיק נסתר שאם היו ישראל שבזמן מלחמת העולם השניה עוסקים בתפלה אזי היו מבטלים את הצרה הזאת. והראיה מהיושבים בארץ הקודש שכששמעו שהצוררים ימ"ש קרבים לכבוש את הארץ הירבו בתפלה וזעקה ובאותו לילה התכנסו בקברו של האור החיים הקדוש זי"ע לתפלת רבים והגזרה התבטלה כידוע ומאז החלה מפלתם של הרשעים, עד כאן (א). ומתוך הדברים מתבאר קצת עוצם מעלת התפלה שיכולה לבטל את הפורענות.

[ועיין מזה במדרש (שוח"ט מזמור קלז) : כיון שהגיע ירמיהו לנהר פרת, ענה נבוזראדן ואמר ליה, אם טוב בעיניך לבוא אתי בבל. חשב ירמיהו בלבו, אם הולך עמהם לבבל אין מנחם לגלות הנשאר מהם. נטלו הגליות את עיניהם וראו את ירמיהו שפירש מהם, געו כלם בבכיה

וצווחו, רבינו ירמיהו, הרי אתה מניחנו שם בכו, שנאמר, על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו. ענה ירמיה ואמר להם, מעיד אני עלי שמים וארץ, אלו בכיתם בכיה אחת עד שאתם בציון לא גליתם. שם ישבנו גם בכינו. מלמד, שלא היה להם ישיבה משיצאו מירושלים עד שהגיעו לפרת. אמרו, אלההון של אלו רחמן הוא וכיון שמסבירין לו פנים הוא חוזר ומרחם עליהם, שמא ישובו ויתחברו כלם ויקראו לאלהיהם ויעזרם ולא הועלנו כלום, לפיכך היו דוחקים אותם ומריצין אותם בעל כרחם, שנאמר (איכה ה, ה) על צוארנו נרדפנו וגו', עיי"ש.

הרי שאם היו עוסקים בתפלה וקוראים לה', היה עוזר להם ועל כן היו דוחקים אותם כדי למונעם מזה].

ורבנו ז"ל אומר (לקו"מ ח"א סי' א') שתפלה היא בחי' נו"ן. ובזה יובן מפני מה עשה סימניות כדי להפסיק בין פורענות לפורענות והסימניות הן נו"ן כנ"ל. כי אם היו עוסקים בתפלה היו מבטלים את הפורענות לגמרי. וכיון שלא עסקו בזה כראוי על כן באו עליהם הפורעניות. ומהטעם הזה הסימניות הפוכות (נו"ן הפוכה) כי לא עסקו בתפלה, והבן.

(א) עיין בבני יששכר (מאמרי חודשי כסליו טבת מאמר ד') כי בעת הזעם במלכות מדי בגזירת המן הנה מבואר במגילה מה שצעקו בני ישראל אל י"י בצום ובכי ומספד והרעישו כל העולמות ותעל תפלתם השמים, משא"כ בכאן (בימי אנטיוכוס) לא הניחום היונים להתאסף ולצעוק כמבואר ביוסיפון, עיי"ש. והוא כנ"ל, שעל ידי תפלה אפשר לבטל את כל הגזרות, אלא שלא הניחום.

ויחר אף השם ובעיני משה רע.

כי מה שחרה להשם על ישראל היה רע בעיני משה שהיה אוהב ישראל. ועל כן תיכף ביקש ממנו ית' שימחל להם או שיהרגו ואל ירעה ברעה אשר תמצא אותם, ודו"ק.

סיפורי מוהרא"ש

מסופר, שבישיבת רבנו הנצי"ב ז"ל, היה בחור שהחליף את מלבושיו ללבוש מודרני, וכן התחיל לתקן את שערותיו עם בלורית וכו', ענה ואמר הנצי"ב ז"ל: כאשר שעון עומד מלכת, האם יש להאשים את המחוגים שהתקלקלו?! הלא הפנים מקולקל, בשביל זה המחוגים לא עובדים; כן הדבר אם בחור משנה את הלבוש שלו, ומתקן את השערות ומצמיח בלורית, סימן שהפנימיות שלו מקולקלת, ודברי פי חכם חן.

(אשר בנחל חלק לב מכתב ה' רצא)

חידה : מי היה הראשון שגידל בלורית?

תשובה : בלעם התחיל בקוביא בבלורית ובקסמים

(מדרש תנחומא בראשית, יד)

1129-42nd STREET
BROOKLYN, N.Y. 11219

Tel. (718) 436-5062
Fax. (718) 871-8566

אליעזר שלמה שיק

ר"מ "היכל הקודש"

"חסידים ברסלב"

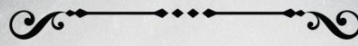
ע"ש הצה"ק אדמו"ר מוהר"ן מברסלב ז"ע
בארץ ובחול

1. אין לבחור ישיבה להחזיק ברשותו פלאפון בשום פנים ואופן. 2. חובה קדושה להסתפר כמנהג החסידים החרדים על דבר השם מספר אפס. 3. בחורים צריכים ללכת עם הטלית קמן על החולצה דייקא, ולא תחת החולצה בשום פנים ואופן לא, אלא מלובש עם ווסט. 4. אני רוצה שכל בחור יבא בישיבה עם כובע וחליפה חסידית דייקא, ובעת התפלה שיתפללו בלבוש כובע וחליפה וגרמיל. 5. בחורים אסור להם ללכת בשום פנים ואופן להפצה. 6. צריכים מאד לשמור לא לשמוע ניגונים ממנגנים קלים וריקים ופוחזים בלי זקן, שרביז"ל אמר (לקסי מוהר"ן חלק א' סימן ג') שזה מאד מזיק לעבודת השם יתברך. 7. בחור ירא שמים הולך לישון מוקדם כדי שיוכל לקום מוקדם, ואפילו אלו הבחורים שעוזרים בבית התבשיל - אהל אברהם, שזה מצוה גדולה מאד, עם כל זאת תיכף ומיד אחר זה ללכת לישון, כי אין עוד דבר מסוגל ליראת שמים כמו שבחור הולך לישון מוקדם, וכך הוא יכול לקום מוקדם מאד, וכשיושנים לילה שבע שעות אזי כל היום המוח שלו מיושב, ולכן צריכים מאד לשמור על זמני השינה, ורביז"ל הקפיד מאד מאד על זמני השינה, כי אם בחור לא ישן מספיק אזי הוא מסתובב כמו סוס שגם כן ממעט בשינה, אבל בשביל זה הוא סוס... לא כן מי שחפץ באמת להיות ירא שמים אמיתי צריך לישון טוב, כדי שיוכל לבלות את כל היום רק בלימוד תורה הקדושה, ללמוד בהתמדה רבה משניות, גמרא, שולחן ערוך, וכו', וכו', אני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שתציית אותי, כי אני רוצה לראות בהצלחתך הנצחית שתהיה בחור ירא שמים ותגדל עובד השם, רק תראה להקפיד על זמני הישיבה לבא בזמן ולציית את הראש ישיבת שלך שתהלה לאל הוא רוצה בקאת הטובה שלך.

שיעורים באידיש ולשון הקודש מהראש ישיבה
ר' יואל ראטה נ"י אפשר לשמוע במספר:

0797040066

ושיעורים שנמסרים ב"היכל הקודש יבנאל"
אפשר לשמוע במספר :

0733834140

(להקיש 1 ואחר כך להקיש 2)

זכות העלון

להצלחת ורפואת : אליהו בן מרים, אסתר מלכה בת אורה וכל יוצאי חלציהם, יום טוב בן ג'וליה, מרים בת
סולטנה, סולטנה בת קדן מרים, עמוס בן יהודית, נתן שמחה בן רחל, יקיר בן זוהרה, הננייה רחל בת דבורה,
דוד בן רחל, משה בן אירן, ישראל בן ג'וליה.

ולהבדיל : לעילוי נשמת ג'וליה בת סולטנה, אליהו בן ישראל,
אברהם בן ניסים אורה בת נעמי, מאיר בן רחמים, יצחק בן זכיה, יצחק בן פיגלה ולכל
הנשמות הקדושות שאין מי שיאמר עליהם קדיש

מי שמעוניין לקבל את החוברת בדואר אלקטרוני שייכתוב

ל: nachman6708@gmail.com

